

ISSN (Print): 2304-5809
ISSN (Online): 2313-2167

Науковий журнал
«МОЛОДИЙ ВЧЕНИЙ»

№ 11 (38) листопад, 2016 р.

ЗМІСТ**ПСИХОЛОГІЧНІ НАУКИ**

Бончук Н.В. Психологічні аспекти толерантності старших підлітків.....	361
Вовченко О.А. Психолого-педагогічний вплив корекційно-розвиткових занять на становлення та формування життєвих компетентностей дітей з порушеннями слуху	367
Ларін Д.І. Методологічна криза кінця XIX століття та її значення у становленні нової психологічної парадигми.....	371
Лобода А.В. Досвід прийняття і творення підлітками добрих учинків	375
Моїсєєнко К.О. Аналіз ціннісних аспектів розвитку особистісно-професійного потенціалу під час навчання у ВНЗ.....	378
Пелюстка М.И. Психосоматическая методика «Замок».....	382
Ралко А.І. Пілотажне дослідження ключових якостей аудитора.....	386
Сердюк Н.І. Особливості впровадження соціально-психологічного тренінгу «вчимося бути привабливими».....	390
Ставицький О.О., Сищук А.С. Професійне самовизначення інвалідизованої особи.....	394
Федан О.В. Теоретичний аспект поняття «автентичність» у філософських та психологічних науках.....	397
Яновська Т.А. Особливості становлення ідентичності у підлітковому віці.....	401

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

Барсук С.А. Навчання діалогічного мовлення курсантів – майбутніх судноводіїв через взаємодію в професійно-орієнтованих ситуаціях.....	405
Бірецька Л.С. Особливості формування англійської лексичної компетентності майбутніх лікарів у професійно орієнтованому читанні.....	410
Бісмак О.В. Система професійної підготовки фізичних терапевтів в Ізраїлі.....	415

Вайнтрауб М.А. Педагогічні умови впровадження проектних технологій у вищих навчальних закладах на прикладі викладання курсу «Методи технічної творчості»	419
Візір В.А., Буряк В.В., Заїка І.В. Сучасний стан підготовки лікаря-кардіолога: проблеми та перспективи.....	423
Дика Н.М., Огарь Ю.В. Реалізація когнітивно-комунікативного підходу до навчання синтаксису в профільній школі: від думки до тексту.....	426
Єрмаков С.В., Семенишена Р.В. Методи та прийоми організації ефективного засвоєння навчального матеріалу в процесі викладання лекцій.....	432
Іванюк Г.І., Антипін Є.Б. Адаптація ідей наступності трудового виховання дітей дошкільного та молодшого шкільного віку у педагогічній думці та практиці радянської доби (1919-1928).....	436
Іванюк Г.І., Чеснова М.Є. Педагогічні ситуації як засіб патріотичного виховання учнів початкової школи.....	441
Кравченко В.М. Мультимедійні технології в контексті модернізації професійної підготовки викладачів вищої школи.....	446
Лебідь О.В. Стратегічне планування в контексті стратегічного управління загальноосвітнім навчальним закладом.....	450
Мельник Н.І. Концепція дослідження професійної підготовки дошкільних педагогів у країнах Західної Європи: стратегічний аспект.....	454
Мельник О.С. Підготовка фахівців комп'ютерних спеціальностей з урахуванням євроінтеграційних процесів.....	460
Ніколенко А.М. Стан соціальної довіри у молодіжному середовищі загальноосвітнього навчального закладу.....	465
Овчаренко В.Ю. Робочий зошит як компонент навчально-методичного комплексу вивчення хімічних дисциплін.....	470
Осадча Н.В. Експериментальна перевірка ефективності методики формування у старшокласників лінгвосоціокультурної компетентності в англійському читанні на уроках країнознавства.....	475

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ У ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОМУ ЧИТАННІ

Бірецька Л.С.

Вінницький національний медичний університет імені М.І. Пирогова

Надзвичайно цінним способом розкриття значення медичного терміну є дефініція, асоціативні зв'язки є важливими для зберігання засвоєних термінів у довготривалій пам'яті, формування навичок володіння студентами активним і пасивним лексичним мінімумом має відбуватись поетапно. Визначено, що створення інтелект-карт під час навчальних дій студентів з лексичним матеріалом, сприяє запам'ятовуванню і закріпленню в пам'яті та є засобом організації повторення і контролю засвоєної лексики.

Ключові слова: медична термінологія, інтелект карта, семантизація, лексико-семантичні відношення, професійно орієнтоване читання.

Постановка проблеми. Головним завданням вищої освіти України є підготовка конкурентоспроможних спеціалістів із високим рівнем сформованості професійної компетентності. В умовах глобалізації суспільства й інтеграції країни в європейський комунікаційний простір успішна конкуренція на сучасному медичному ринку праці можлива, якщо фахівець практично володіє іноземною мовою (ІМ).

Важливу роль у формуванні сучасної моделі медичного спеціаліста відіграє іноземна мова як один з важливих компонентів його професійної підготовки.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми набуває формування іншомовної лексичної компетентності майбутніх лікарів, оскільки успішність володіння нею для медичного спеціаліста стає його значущою особистісною характеристикою, що дає йому можливість вдосконалювати свій професійний та культурний рівень, забезпечувати адекватне розуміння лексичних одиниць, зокрема у професійно орієнтованому читанні іноземної літератури за фахом.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема формування іншомовної компетентності в читанні перебуває в центрі уваги сучасної методичної науки. Вченими сформульовано цілі, зміст і завдання навчання іншомовного читання з позицій компетентнісного підходу (Гальскова Н.Д., Гез Н.І. 2006, Ніколаєва С.Ю. 2010, Соловова О.М. 2002), проаналізовано питання відбору текстів (Вдовіна Т.О. 2003, Кміть О.В. 2000, Черниш В.В. 2001), досліджено соціокультурний аспект навчання іншомовного читання (Бирюк О.В. 2005, Пахомова Т.О. 2013, Снегова О.В. 2013), залучено можливості використання комп'ютерних технологій до формування вмінь читання (Британ Ю.В. 2014, Шевченко С.І. 2003), розглянуто питання організації тестового контролю сформованих навичок і вмінь читання (Кушнарєва Т.І. 2001, Саєнко Н.С. 1998).

Мета статті полягає у розкритті низки факторів що сприяють при формуванні англomовної лексичної компетентності майбутніх лікарів, засвоєнні ними лексичних одиниць, що б забезпечили взаєморозуміння між фахівцями відповідної галузі у межах спільних професійних тем і галузей знань.

Виклад основного матеріалу. Загальноновизнаною ознакою лексики, зокрема й термінологічної,

є її системність, що визначається у лексико-семантичних відношеннях чотирьох типів:

1. *Внутрішньослівні зв'язки*, які характерні для полісемічних одиниць, елементи яких взаємозалежні та структурно взаємопов'язані.

2. *Парадигматичні зв'язки* становлять відношення між словами і групами слів на основі спільності чи протилежності значень, максимальною одиницею яких є лексико-семантичне поле. Останнє, в свою чергу, розпадається на лексико-семантичні групи, у межах яких виокремлюють тематичні групи, гіперо-гіпонімічні об'єднання.

3. *Горизонтальні або лінійні зв'язки слова*, зумовлені його дистрибуцією, утворюють синтагматичні зв'язки, специфічні для конкретної підмови спеціальності.

4. *Асоціативно-дериваційні зв'язки* виникають на словотворчому рівні (словотвірні парадигми, словотвірні гнізда, словотвірні ряди), а також на рівнях фонетичних і смислових асоціацій [4, с. 47-48].

Відомо, що асоціативні зв'язки є надзвичайно важливими для зберігання засвоєних термінів у довготривалій пам'яті, дериваційні асоціації уможливають об'єднання однокореневих слів у словотвірні гнізда та утворення словотвірних рядів на основі слів із спільним дериваційним форматом.

Наведемо приклади функціонування названих зв'язків у підмові спеціальності лікарів:

синонімічні ряди: oral cavity – mouth cavity; to be composed of – to consist of; inner – internal; abdominal cavity – tummy, stomach; spine – spinal column; to protect – to save from; injury – trauma – lesion; cranium – skull; junction – joint; extremity – limb; to connect – to link; heal – cure – treat – manage; occur – take place – happen; determine – estimate; finding – result – datum; obtain – receive – get; oedema – edema; acute – severe; disease – illness, sickness, ailment, malady; examination – inspection, investigation; axilla – armpit; carpus – wrist; coxa – hip; cubitus – elbow; mamma – breast; patella – kneecap; to be knit – to be united; to penetrate – to enter inside; aid – help; bleeding – hemorrhage; sterile – clean; to extract – to remove;

антонімічні пари: common – rare; hyperplasia – hypoplasia; majority – minority; presence – absence; acute – chronic; often – seldom; rough – smooth; against – for; insidious – sudden; severe – mild; upper – lower; internal – external;

асоціативно-дериваційні зв'язки: science, scientific, scientist; to study, student, studies; medical, medicine; constrict – constriction, constricted; obstruct – obstruction, obstructive; palpate – palpation, palpable; competitive – competition, compete, competence, competent, competitor; defend – defence, defensive, defenceless; administer – administration, administrative, administrator, admit, admitted, admitting, admission, admittance; operate – operative, operator, operation, pre-operative, post-operative; correct – corrective, incorrect, correction; move – moved, moving, movement, movable; express – expressible, expressive, expressively, expressionism, expression; inherit – inheritable, inheritance, inheritor; observe – observant, observation, observatory, observer, observing; exudate – exudation, exudative, exude; fistula – fistular, fistulate, fistulotomy, fistulization.

Медичний термін – це мовний знак у спеціальній функції носія інформації про систему наукових знань і практичних заходів, поєднаних метою діагностики, лікування і попередження хвороб, збереження і зміцнення здоров'я та працездатності людини, подовження життя [2, с. 47–48], на розвиток, функціонування, розуміння і вживання якого впливають лінгвістичні та екстралінгвістичні фактори [3, с. 65]. До лінгвістичних відносимо особливості утворення медичних термінів греко-латинського походження (терміноелементи та елементи словотвору, спільні корені латинських слів та англійської медичної термінології), інтернаціональні медичні терміни та слова, аббревіатури тощо. До екстралінгвістичних факторів відносимо появу нових термінів у результаті винаходу, розробки і впровадження сучасних методів і способів профілактики діагностики та лікування хвороб, лікарських засобів та обладнання, що є результатом розвитку медицини як галузі наукових.

У методиці навчання іноземних мов системність визначається як один із принципів відбору мовного матеріалу, за якого лексика відбирається і пропонується у межах семантичних систем, які містять ядро із найближчих за значенням слів і периферію [1, с. 276], опора на лінгвістичні та екстралінгвістичні фактори, що є необхідним з точки зору організації процесу навчання та укладання словника медичних термінів майбутніх лікарів за спеціальністю 7.110101 «Лікувальна справа», напряму підготовки 1101 «Медицина».

Методикою навчання іноземних мов встановлено, що для практичного використання слова в усному мовленні і читанні, з одного боку, і використання тільки в процесі читання з іншого, тому, хто навчається потрібен різний обсяг відомостей про слово [9, с. 93]. Тобто йдеться про засвоєння лексики на різних рівнях – рецептивному (пасивна лексика – розуміння лексичних одиниць в процесі аудіювання і читання) і (ре)продуктивному (активна лексика – лексичні одиниці, якими людина оперує в усному мовленні і використовує для висловлення власних думок у письмій формі). Словниковий запас тих, хто навчається не слід поділяти на дві частини, адже в процесі оволодіння іноземною мовою лексичні одиниці активного мінімуму переходять до пасивного і на-

впаки [11, с. 309], а розуміння тієї чи іншої лексичної одиниці в процесі читання чи аудіювання не обов'язково передбачає використання її в усному чи писемному мовленні. Разом із тим, слово, яке належить до активного словника не завжди буде зрозумілим у процесі здійснення рецептивних видів мовленнєвої діяльності [11, с. 227]. При цьому не слід залишати поза увагою роботу над формуванням потенційного словника студентів.

Відомо, що формування навичок володіння студентами активним і пасивним лексичним мінімумом відбувається поетапно. Розглянемо детальніше.

Формування навичок оволодіння активним лексичним мінімумом реалізується на двох етапах:

Етап 1. Ознайомлення студентів з новими лексичними одиницями. На цьому етапі відбувається семантизація лексичних одиниць, перевірка розуміння їх значення, фонетичне опрацювання, демонстрація графічної форми та запис лексичних одиниць у зошит чи словничок.

Етап 2. Автоматизація дій студентів з новими лексичними одиницями відбувається на рівні словоформи, словосполучення, фрази (імітація зразка мовлення, підстановка у зразок мовлення, розширення та завершення зразка мовлення, відповіді на запитання, самостійне вживання лексичних одиниць) та на рівні понадфразової єдності (об'єднання зразків мовлення у монологічну єдність, об'єднання зразків мовлення у діалогічну єдність).

Формування навичок володіння пасивним лексичним мінімумом передбачає:

Етап 1. Ознайомлення студентів з новими лексичними одиницями. Семантизація лексичних одиниць відбувається через визначення їх значень за словником, здогадку за контекстом, аналіз словотворення).

Етап 2. Автоматизація дій студентів з новими лексичними одиницями відбувається на рівні речення та мікротексту (заповнення пропусків у тексті, вибір значення лексичної одиниці з кількох значень, знаходження лексичних одиниць у тексті, визначення значення лексичної одиниці, підбір до лексичної одиниці відповідних еквівалентів у рідній мові).

Із зазначеного вище, можна дійти висновку, що першим етапом роботи над лексичною одиницею як активного, так і пасивного лексичного мінімуму, є розкриття його значення, тобто семантизація. Семантизація слова – це представлення його семантичної структури, його значення [10, с. 116]. Семантизувати слово означає надати тому, хто читає чи слухає інформацію, завдяки якій він міг би правильно та ідіоматично вживати це слово у мовленні. Отже, в результаті процесу семантизації студент має отримати таку інформацію про лексичну одиницю, а в нашому випадку, про медичний термін, яка б дозволила йому користуватися ним як засобом спілкування у різних видах мовленнєвої діяльності.

З методичної точки зору термін можна вважати засвоєним за умови оволодіння трьома основними компонентами плану змісту терміна, а саме:

- абсолютною цінністю терміна (співвіднесеність його із науковим поняттям);
- відносною цінністю терміна (інформація про здатність терміна вступати у родо-видові

відношення, варіативність/інваріативність, синонімію, антонімію, паронімію, вмотивованість/невмотивованість);

– сполучувальню цінністю терміна (здатність сполучатися з іншими словами-термінами) [2, с. 133].

У зв'язку з цим постає питання обсягу і характеру інформації про медичні терміни, якою повинні бути забезпечені майбутні лікарі для успішного оперування ними у професійній діяльності. На думку вчених, семантизація лексики для використання в продуктивних видах мовленнєвої діяльності (говоріння, письмо) передбачає повідомлення інформації про абсолютну цінність лексичної одиниці, про лексичний фон, про відносну цінність слова (здатність мати антоніми, синоніми, омоніми, пароніми та стилістичну чи емоційно-експресивну окраску), про сполучувальню цінність (синтаксичну та лексичну). Семантизація лексики для забезпечення рецептивних видів мовленнєвої діяльності (аудіювання, читання) полягає у повідомлення студентам інформації про абсолютну цінність лексичних одиниць [1, с. 270].

Отже, до основних прийомів семантизації лексики, спрямованих на виявлення абсолютної цінності лексичної одиниці відносять наочність, контекст, антоніми, синоніми, словотворчий аналіз, дефініцію, тлумачення, переклад [1, с. 270]. Названі способи семантизації, в залежності від ситуації, умов навчання, контингенту тих, хто навчається, мають як переваги, так і недоліки. На вибір викладачем того чи іншого способу розкриття значення медичного терміна, як ми вважаємо, впливає низка факторів:

1. Фактор урахування характеру лексичної одиниці, виходячи із аналізу внутрішньослівних, парадигматичних, синтагматичних, асоціативно-дериваційних зв'язків.

2. Фактор надійності, раціональності і економічності того чи іншого способу семантизації.

3. Фактор рівня володіння студентами іноземною мовою.

Розглянемо способи семантизації медичних термінів, які пропонуємо використовувати в процесі формування англомовної лексичної компетентності майбутніх лікарів під час читання професійно орієнтованих текстів.

В широкому значенні контекст – це закінчений у смислово-відношенні відрізок писемного мовлення, який дає можливість точно встановити значення окремих слів чи речень, які входять до нього [1, с. 122]. Як спосіб семантизації лексики, зокрема термінологічної, контекст передбачає розкриття її значення через зміст висловлювання. Для цього, як зазначають вчені, використовують «сильний» семантизуючий контекст, який виключає неоднозначність розуміння лексичної одиниці, що семантизується [1, с. 122]. Останнє є надзвичайно важливим у контексті проблеми, що досліджується.

Наведемо приклади: pupil – зіниця, учень; coat – оболонка, пальто, покриття; chamber – камера, розділ; nail – ніготь, цвях; calf – литка, теля; palm – долоня, пальма; go – йти, їхати, летіти, пливти; chair – кафедра, стілець; arm – рука, військовий розділ; iris – райдужна оболонка ока, радуга.

Успішним способом семантизації лексики є розкриття значення медичних термінів на основі словотворчих елементів. Знання студентами значень латинських словотворчих елементів (латинських суфіксів, які є видозміненими у англомовній медичній термінології; значення латинських префіксів, за допомогою яких відбувається словотвір англомовних медичних термінів), спільних коренів латинських слів та англомовної медичної термінології тощо, сприяє точному розумінню значення того чи іншого медичного терміна. У цьому контексті доцільно рекомендувати студентам створити у зошитах/навчальних словниках розділи, присвячені латино-англійським паралелям, куди вони будуть вносити відповідні терміни та позначати корелятивні суфікси (*лат.* -tia – *англ.* -су; *лат.* -tio – *англ.* -tion, *лат.* -alis (-aris) – *англ.* -al (-ar)).

Важливим і надзвичайно цінним способом розкриття значення медичного терміна є дефініція. У методиці навчання іноземних мов дефініцію (один із способів семантизації лексики) розуміють як розкриття значення слова через коротке визначення поняття за допомогою вже відомим учням лексичних одиниць [1, с. 58]. Підтримуючи точку зору В. Д. Табанакової, вважаємо, що дефініція терміна – це спосіб його семантизації через лаконічне за формою визначення, яке розкриває основні, суттєві та відмінні ознаки [10, с. 121]. У такий спосіб точно розкривається значення термінологічної лексичної одиниці, відбувається розвиток умінь аудіювання професійно орієнтованих текстів та, за твердженням Т. Г. Камяної, сприяє інтенсифікації розумового процесу в іншомовному коді [6, с. 245].

Крім того, корисними будуть вправи на підбір дефініцій до термінів на етапі автоматизації дій студентів з новими лексичними одиницями.

Тлумачення як спосіб семантизації лексики – це пояснення значення лексичної одиниці за допомогою коментарю, невеликого пояснювального тексту, який містить у собі описання необхідного поняття; найчастіше використовується тоді, коли іншомовна лексична одиниця не має еквівалентів у рідній мові [1, с. 317]. Незважаючи на те, що терміни мають повну відповідність у іноземній і рідній мові [1, с. 73], використання тлумачення як способу семантизації медичної лексики вважаємо доцільним.

Разом з тим, тлумачення того чи іншого медичного терміна англійською мовою самими студентами під час виконання відповідних вправ є, на нашу думку, досить цінним прийомом. Це сприяє розвитку вмінь майбутніх лікарів різними мовними засобами описувати поняття, явища тощо у випадках, коли студент не чітко висловиться з використанням адекватного терміна.

Переклад на рідну мову як спосіб семантизації є надзвичайно економним з точки зору використання часу. Але, на жаль, під час його використання, не створюються сприятливі умови для запам'ятовування [9, с. 98] на відміну від семантизації з використанням різних видів наочності. Серед відомих у методиці навчання іноземних мов засобів наочності, для семантизації лексики у нашій методиці використовуємо предметну (безпосередня демонстрація предмета і називання його) та зображальна наочність (використання рисунків, схем тощо).

Доцільно використовувати зображальну наочність, зокрема, схеми, рисунки, де лексика, яка підлягає семантизації графічно оформлена.

Засобами зображальної наочності для семантизації лексичних одиниць у методиці, що пропонується, крім названих вище є інтелект-карти/карти розуму, пам'яті (mind maps).

Термін «mind maps» та методика створення інтелект-карт були запропоновані Тоні Бьюзеном – психологом, автором методики запам'ятовування, творчості та організації мислення.

Працюючи над створенням інтелект-карти, варто пам'ятати, що центральне, ключове поняття розміщується посередині. Інтелект-карта є графічним оформленням процесу асоціативного мислення, відправною точкою якого є центральний об'єкт чи поняття. Навколо центрального об'єкту/поняття, у контексті заданої теми, розгортаються інші, які відносяться до теми і які врешті утворюють цілісну вузлову систему. Для кращого запам'ятовування і засвоєння понять бажано використовувати малюнки, картинки, надписи різними кольорами, тобто всі можливі асоціації, пов'язані із заданим об'єктом / поняттям [5, с. 65].

В. А. Бухбіндер також вважає, що «в практиці навчання лексики ще вкрай мало використовуються різномірні вправи ситуативно пофарбованого характеру, що не сприяє оволодінню лексикою учнями» [7, с. 67].

Прийоми використання інтелект-карт:

1) інтелект-карти створюються викладачем заздалегідь і використовуються на практичному занятті з метою розкриття значення відповідної лексичної одиниці;

2) інтелект-карти створюються студентами самостійно у процесі навчання, а потім їх доповнюють і порівнюють з інтелект-картами викладача;

3) інтелект-карти створюються викладачем разом зі студентами під час аудиторного заняття;

4) студентами створюється банк інтелект-карт з відповідної теми, який оцінюється викладачем.

Створена інтелект-карта є результатом виконання навчальних дій із лексичним матеріалом, під час яких відбувається його запам'ятовування та закріплення в пам'яті. Крім того інтелект-карта є цінним засобом для організації повторення вивченої лексики в процесі аудиторної роботи під керівництвом викладача та під час самостій-

ної позааудиторної роботи студентів для рефлексії їх навчальних дій.

Повторення – це відтворення у пам'яті раніше засвоєних знань, навичок, умінь з метою їх удосконалення і використання у нових навчальних завданнях [1, с. 199]. Повторення сприяє міцному і глибокому засвоєнню майбутніми лікарями лексичних одиниць і відіграє важливу роль серед механізмів запам'ятовування [1, с. 71].

Під повторенням лексичних одиниць ми розуміємо комплекс методичних прийомів, спрямованих на попередження деавтоматизації навичок та організацію повторюваності медичних термінів шляхом розширення досвіду їх використання із новим і раніше засвоєним навчальним матеріалом. Слідом за М. В. Ляховицьким, розуміємо прийом як елементарний методичний поступок, спрямований на вирішення конкретної задачі викладача на відповідному етапі практичного заняття [8, с. 57]. До методичних прийомів для організації повторення медичної термінології майбутніми лікарями ми відносимо різні види завдань із використанням інтелект-карт, класифікацію, розподілення лексичних одиниць за певними ознаками, укладання переліку, списків тощо.

Організація повторення лексичних одиниць у процесі формування англомовної лексичної компетентності майбутніми лікарями має плануватися, як ми вважаємо, з урахуванням таких вимог:

– систематичність;

– варіативність: змінюються способи, умови, завдання, що уможливує перенос набутих знань і навичок у нові ситуації;

– індивідуалізація і диференціація: урахування рівня сформованості мовних навичок і мовленнєвих умінь студентів, що сприятиме мовленнєвій і розумій активності кожного з них у вирішенні поставленого викладачем завдання;

– контроль: з боку викладача, самоконтроль, взаємоконтроль.

Висновки і пропозиції. З метою забезпечення високого ступеня інформативності студенти повинні створювати у зошитав / навчальних словниках розділи, де фіксуватимуть відповідні терміни та позначати корелятивні суфікси), визначати тлумачення дефініцій, використовувати предметну та зображальну наочність таку як інтелект-карти на всіх етапах формування англомовної лексичної компетентності майбутніх лікарів у професійно орієнтованому читанні.

Список літератури:

1. Аврахова Л. Я. English for medical students / Л. Я. Аврахова, Т. В. Яхно, І. М. Литовченко. – Х.: ВПП Контраст, 2005. – 232 с.
2. Азимов Э. Г. Новый словарь методических терминов и понятий (теория и практика обучения языкам) / Э. Г. Азимов, А. Н. Щукин. – М.: Издательство ИКАР, 2009. – 448 с.
3. Александрова Е. В. Методика формирования профессионально-ориентированной лексической компетенции у студентов юридических специальностей (на материале английского языка): дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Александрова Евгения Владимировна. – М., 2009. – 179 с.
4. Беляева О. М. Лінгвістичні та методичні аспекти формування лексичної компетенції студентів вищих медичних навчальних закладів // Лінгвістичні та методичні проблеми навчання мови як іноземної: Матеріали щостої міжнародної науково-практичної конференції [Редколегія: проф. Зернова В.К. та ін.]. – Полтава: АСМІ, 2006. – 257 с., с. 47–48.
5. Бьюзен Т. Интеллек-карты. Практическое руководство / Т. Бьюзен, Б. Бьюзен [пер. с англ. Е. А. Самсонов]. – Минск: Попурри, 2012. – 352 с.
6. Камянова Т. Г. Успешный английский. Системный подход к изучению английского языка. – М.: Славянский Дом Книги, – 2008. – 512 с.
7. Лексические механизмы и навыки устной речи / А. В. Бухбіндер [и др.] // Очерки методики обучения устной речи на иностранных языках. – Киев: Вища школа, 1980. – С. 150–154.

8. Ляховицкий М. В. Методика преподавания иностранных языков: учебное пособие для филол. фак. вузов / М. В. Ляховицкий. – М.: Высш. шк., 1981. – 159 с.
9. Общая методика преподавания иностранных языков в средних специальных учебных заведениях: учеб. пособие / Под ред. А. А. Миролюбова и А. В. Парахиной. – М.: Высш. Школа, 1978.
10. Табанакова В. Д. Идеографическое описание научной терминологии в специальных словарях: дис. на соиск. уч. ст. доктора филол. наук: 10.02.21. – структурная, прикладная и математическая лингвистика / Вера Дмитриевна Табанакова. – Тюмень, 2001. – 288 с. – 264 с.
11. Aguado K. Evaluation fremdsprachlicher Wortschatzkompetenz / K. Aguado // Fremdsprachen lehren und lernen. – Tübingen: Gunter Narr Verlag. – 2004. – Jahrgang 33. – S. 213–229.

Бирецкая Л.С.

Винницкий национальный медицинский университет имени Н.И. Пирогова

ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ АНГЛОЯЗЫЧНОЙ ЛЕКСИЧЕСКОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩИХ ВРАЧЕЙ У ПРОФЕССИОНАЛЬНО ОРИЕНТИРОВАННОМ ЧТЕНИИ

Аннотация

Чрезвычайно ценным способом раскрытия значения медицинского термина является дефиниция, ассоциативные связи важны для усвоения терминов в долговременной памяти, формирование навыков владения студентами активным и пассивным лексическим минимумом должно происходить поэтапно. Определено, что создание интеллект-карт при учебных действиях студентов с лексическим материалом, способствует запоминанию и закреплению в памяти и является средством организации повторения и контроля усвоенной лексики.

Ключевые слова: медицинская терминология, интеллект карта, семантизации, лексико-семантические отношения, профессионально ориентированное чтение.

Biretska L.S.

Vinnitsa National Medical University named after N.I. Pirogov

PECULIARITIES OF FORMING FOREIGN LANGUAGE COMPETENCE IN FUTURE DOCTORS IN PROFESSIONALLY ORIENTED READING

Summary

Extremely valuable way of disclosing the medical term is definition, associative relationships are important for storage terms in long-term memory, formation of students skills of active and passive lexical minimum should occur in stages. Determined that creation of mind maps during the educational activity promotes memorizing and fixing of lexical material in memory and it is the mean of organization of repetition and controlling of the assimilated vocabulary.

Keywords: medical terminology, mind map, semantization, lexico-semantic relationships, reading for specific purpose.